

369

Besluit van 25 augustus 1989, tot wijziging van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 7 april 1989, no. MJZ0749010, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Gelet op artikel 39, derde lid, van de Wet op de stads- en dorpsvernieuwing (Stb. 1984, 406);

De Raad van State gehoord (advies van 1 augustus 1989, no. W08.89.0188);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van 17 augustus 1989, no. MJZ 17889011, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing (Stb. 1984, 477)¹ wordt gewijzigd als volgt:

A

Artikel 4, tweede lid, komt te luiden:

2 Voor iedere gemeente wordt het aandeel in de voor een kalenderjaar uit 's Rijks kas beschikbare middelen berekend met toepassing van de formule:

$$\frac{s(a + i) + b + h}{c^2}$$

in welke formule voorstelt:

s: een vermenigvuldigingsfactor, die bedraagt:
voor een gemeente die
een kern heeft die in
de kernhiërarchie een

score behaalt van	het getal
6	2.00
5	1.75
4	1.50
3	1.25
minder dan 3	1.00,

een en ander met dien verstande dat de hoogste door een kern binnen de gemeente behaalde score beslissend is;

a: het aantal in de gemeente aanwezige woningen dat vóór 1 januari 1945 is gereedgekomen voor bewoning;

i: de uitkomst van de formule $74,39 \times t \times f \times w$, in welke formule voorstelt:

t: het aantal in de gemeente aanwezige bedrijven in de industrie met meer dan tien werkzame personen;

f: een vermenigvuldigingsfactor, die bedraagt:

– voor de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, 's-Gravenhage en Utrecht het getal 2, en

– voor de overige gemeenten het getal 1;

w: de verhouding waarin het aantal in de gemeente aanwezige woningen dat vóór 1 januari 1945 is gereedgekomen voor bewoning, staat tot het aantal in de gemeente aanwezige woningen;

b: het aantal in de gemeente aanwezige meergezinswoningen dat vóór 1 januari 1931 is gereedgekomen voor bewoning;

h: de uitkomst van de formule $0,525 \times p + 2,1 \times m$, in welke formule voorstelt:

p: het aantal panden dat binnen de gemeente aanwezig is binnen een reeds aangewezen of nog aan te wijzen beschermd stads- of dorpsgezicht in de zin van de Monumentenwet 1988 (Stb. 638);

m: het aantal beschermde monumenten in de zin van de

Monumentenwet 1988 dat binnen diezelfde gemeente aanwezig is, een en ander met dien verstande dat m op nul wordt gesteld indien p gelijk is aan nul;

c: de verhouding waarin het gemiddelde inkomen van de inwoners van de gemeente, die in een bepaald jaar een inkomen genoten, staat tot het gemiddelde inkomen in datzelfde jaar van de inwoners van Nederland, die een inkomen genoten.

B

Artikel 6 komt te luiden:

Artikel 6

1. De score die een gemeente in de kernhiërarchie behaalt voor een binnen die gemeente gelegen kern, wordt ontleend aan het door de Rijksplanologische Dienst in 1980 gepubliceerde rapport «Hiërarchie van kernen 1979».

2. Het aantal in een gemeente aanwezige woningen, het aantal in een gemeente aanwezige woningen dat vóór 1 januari 1945 is gereedgekomen voor bewoning, alsmede het aantal in een gemeente aanwezige meergezinswoningen dat vóór 1 januari 1931 is gereedgekomen voor bewoning, wordt ontleend aan de bij het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer daaromtrent beschikbare gegevens naar de stand op 1 januari 1988.

3. Het aantal in een gemeente aanwezige bedrijven in de industrie met meer dan tien werkzame personen wordt ontleend aan de bij het handelsregister, bedoeld in artikel 1 van de Handelsregisterwet (Stb. 1984, 353), daaromtrent beschikbare gegevens naar de stand op 1 januari 1988.

4. Het aantal binnen een gemeente aanwezige panden binnen een reeds aangewezen of nog aan te wijzen beschermd stads- of dorpsgezicht in de zin van de Monumentenwet 1988 wordt ontleend aan de bij de Rijksdienst voor de Monumentenzorg beschikbare publikatie «Historische factor verdeelsleutel stadsvernieuwingsfonds», RDMZ 1984.

5. Het aantal in een gemeente aanwezige beschermde monumenten in de zin van de Monumentenwet 1988 wordt ontleend aan de bij de Rijksdienst voor de Monumentenzorg daaromtrent beschikbare gegevens naar de stand op 1 januari 1988.

6. De verhouding tussen het door de inwoners van een gemeente en het door de inwoners van geheel Nederland genoten inkomen wordt ontleend aan de door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde gegevens ter zake van de personele inkomensverdeling in 1988.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1990.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 25 augustus 1989

Beatrix

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. Heerma

Uitgegeven de *eenentwintigste* september 1989

De Minister van Justitie,
Korthals Altes

¹ Gewijzigd bij Koninklijk besluit van 23 september 1987, Stb. 434

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Het onderhavige besluit strekt in de eerste plaats tot het opnemen van een bedrijvenfactor in de in artikel 4, tweede lid, van het Besluit op de stads- en dorpsvernieuwing (BSDV; Stb. 1984, 477) opgenomen verdeelsleutel. Met behulp van deze sleutel wordt de op voet van de Wet op de stads- en dorpsvernieuwing (WSDV; Stb. 1984, 406) beschikbare geldelijke steun verdeeld.

De Tweede Kamer heeft er al bij de behandeling van het Meerjarenplan Stadsvernieuwing 1983-1987 bij motie van het lid Van Baars (Kamerstukken II 1983/84, 17 970, nr. 17) op aangedrongen op korte termijn een onderzoek te doen instellen of te zijner tijd een bedrijvenfactor zou moeten worden toegevoegd aan de in het BSDV opgenomen verdeelsleutel. Ter uitvoering van deze motie is aan het Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven (IOO) en het Centrum Beleidsadviserend Onderzoek (CEBEON) in december 1985 opdracht gegeven tot het verrichten van onderzoek en in april 1987 tot het verrichten van een vervolgonderzoek. De in juli 1987 voltooide onderzoeken zijn in november 1987 door ondergetekende aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstukken II 1987/88, 20 204, nr. 5).

De naar aanleiding van het onderzoek ingestelde interdepartementale Werkgroep Sleutel, bestaande uit departementale vertegenwoordigers van de Ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, van Economische Zaken, van Financiën, van Binnenlandse Zaken en van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, heeft in februari 1988 een advies over de herziening van de verdeelsleutel uitgebracht.

Ondergetekende heeft vervolgens het werkgroep-voorstel ter advisering aan de Coördinatiecommissie stadsvernieuwing (CCSV) voorgelegd. In juni 1988 heeft deze commissie haar advies aangeboden. In het Meerjarenplan Stadsvernieuwing 1989-1993 (Kamerstukken II 1988/89, 20 807, nr. 2) heeft het kabinet daarop zijn voornemens met betrekking tot de verdeelsleutel bekendgemaakt. De Tweede Kamer heeft ten slotte met deze voorstellen ingestemd (Handelingen II 1988/89, p. 1891).

Door de toevoeging van de bedrijvenfactor i aan de verdeelsleutel zullen gemeenten met een naar verhouding groter aantal industriële bedrijven gemiddeld een groter aandeel krijgen. Naast deze invoering van de bedrijvenfactor worden de meeste elementen uit de bestaande verdeelsleutel geactualiseerd. Al tijdens de Kamerbehandeling van de WSDV was duidelijk dat de in artikel 6 van het BSDV opgenomen grondslagen voor de verdelingsnormen niet bijzonder actueel waren (Handelingen II 1983/84, p. 3573-3574). Hoewel een verbetering van deze factoren, bij voorbeeld door gebruikmaking van betere of recentere gegevens, op een vroeger tijdstip technisch wel denkbaar was, is besloten niet eerder tot een wijziging van de verdeelsleutel en de daaraan verbonden grondslagen over te gaan, omdat het belang van een meerjarige zekerheid voor gemeenten en provincies prevaleerde boven een nog meer afgewogen uitwerking van de verdeelsleutel. De toenmalige Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer hield dan ook vast aan een termijn van 5 jaar waarin geen aanpassing van de verdeelsleutel zou plaatsvinden (Handelingen II 1983/84, p. 3574).

Aangezien thans overeenstemming is bereikt over de inhoud en de grondslagen van de bedrijvenfactor, voorts de hiervoor gememoreerde toezegging van een vijfjarige zekerheid is geëffectueerd en tenslotte actualisering van de verdeelsleutel mogelijk en gewenst is, wordt door

middel van het onderhavige wijzigingsbesluit aan de in artikel 4, tweede lid, van het BSDV opgenomen verdeelsleutel een bedrijvenfactor toegevoegd en zijn de in artikel 6 vervatte grondslagen voor de verdelingsnormen geactualiseerd.

Dereguleringsstoets

Het ontwerp-besluit is getoetst op dereguleringsaspecten. Daaruit is gebleken dat uit het oogpunt van deregulering geen bezwaar bestaat tegen het besluit.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1, onder A

Hierin is de wijziging van artikel 4, tweede lid, van het BSDV opgenomen. De aan laatstgenoemd artikellid toegevoegde bedrijvenfactor i is het resultaat van een vermenigvuldiging van vier factoren:

1. het aantal bedrijven in de industrie met meer dan tien werkzame personen (t);
2. een vermenigvuldigingsfactor 2 voor de vier grote gemeenten (f);
3. de verhouding tussen het aantal woningen van vóór 1945 en het totaal aantal woningen (w);
4. de coëfficiënt 74,39.

ad.1 uit de onderzoeken is gebleken dat dit criterium een redelijke aansluiting vertoont bij de verschillen in berekende behoefte aan stadsvernieuwingsmaatregelen ten behoeve van zowel industriële als niet-industriële en zowel grote als kleine bedrijven;

ad.2 deze correctiefactor is aangebracht teneinde het verschil in verwervingskosten per m² voor de vier grote gemeenten ten opzichte van de overige gemeenten te compenseren;

ad.3 deze correctiefactor is opgenomen met de bedoeling met behulp van deze verhouding – in plaats van de (niet beschikbare) verhouding tussen het aantal bedrijven dat binnen de bebouwde kom van vóór 1945 is gevestigd en het totaal aantal bedrijven in de gemeente – nog beter het verschil in kosten voor stadsvernieuwing, samenhangend met de aanwezigheid van bedrijven, in de verdeelsleutel tot uitdrukking te brengen;

ad.4 deze coëfficiënt zorgt ervoor dat de bedrijvenfactor i in de formule een numeriek gewicht heeft van 11 %, hetgeen overeenkomt met het gewicht dat gemeenten, zo blijkt uit de gemeentelijke WSDV-verslaglegging, gemiddeld aan met de aanwezigheid van bedrijven samenhangende stadsvernieuwing geven.

Aangezien de bedrijvenfactor i – evenals het aantal vóór 1945 gebouwde woningen (factor a) – een indicatie is voor de omvang van de stadsvernieuwingstaak, wordt deze factor – net als factor a – met de verstedelijkingsfactor s vermenigvuldigd.

Artikel 1, onder B

In dit onderdeel is het gewijzigde artikel 6 van het BSDV opgenomen. Dit artikel bevat de grondslagen voor de factoren die bij de berekening van de verdeelsleutel een rol spelen.

De in het eerste lid opgenomen grondslag voor de verstedelijkingsfactor, tot de inwerkingtreding van dit besluit opgenomen in het tweede lid, is niet gewijzigd vanwege de continuïteit van beleid en vanwege technische problemen bij het actualiseren van deze factor.

De in het tweede lid vervatte grondslagen voor de factoren a en b zijn wel gewijzigd. Werd tot de inwerkingtreding van dit besluit in het eerste en het derde lid nog uitgegaan van de bij het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) daaromtrent beschikbare gegevens ter zake van de in 1971 uitgevoerde woningtelling, bij de vaststelling van de nieuwe verdeelsleutel zullen de bij het Directoraat -Generaal van de Volkshuisvesting van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer beschikbare gegevens naar de stand op 1 januari 1988 bepalend zijn. Deze actualisering brengt met zich mee dat in de nieuwe verdeelsleutel de tussen gemeenten bestaande verschillen in voortgang in de stadsvernieuwing enigszins tot uitdrukking zijn gebracht, omdat immers met de sinds 1971, mede in het kader van de stadsvernieuwing onttrokken woningen geen rekening meer wordt gehouden.

In verband met de beschikbaarheid van gegevens wordt bij de bepaling van de factor b in plaats van met particuliere meergezinswoningen rekening gehouden met meergezinswoningen.

De grondslag voor de factor w is eveneens in het tweede lid opgenomen.

In het derde lid is bepaald dat als grondslag voor de factor t de bij het handelsregister daaromtrent beschikbare gegevens naar de stand op 1 januari 1988 dienen te worden gehanteerd.

De in het vierde lid opgenomen grondslag voor de factor p is niet gewijzigd.

In het vijfde lid is de voor de historische factor h van belang zijnde grondslag voor de factor m geactualiseerd. De coëfficiënten 0,525 en 2,1 zorgen ervoor dat de factor h in de formule – evenals in de vorige verdeelsleutel – een numeriek gewicht heeft van 4,5%, hetgeen overeenkomt met het gewicht dat gemeenten, zo blijkt uit de gemeentelijke WSDV-verslaglegging, tot nu toe gemiddeld aan met de historische omgeving samenhangende stadsvernieuwing hebben gegeven.

In het zesde lid is tenslotte de grondslag voor de factor c geactualiseerd.

Artikel II

In dit artikel is de inwerkingtredingsbepaling opgenomen. Daar zowel de inwerkingtreding met ingang van 1 januari 1990 als de gedetailleerde inhoud van de nieuwe verdeelsleutel reeds geruime tijd bekend zijn (vgl. het Meerjarenplan Stadsvernieuwing 1989–1993, p. 21 tot en met 25 en 69 tot en met 86, Kamerstukken II 1988/89, 20 807, nr. 2), zijn de ontvangers van stadsvernieuwingsbijdragen in staat tijdig in hun meerjarenplanning met eventuele veranderingen rekening te houden. Een overgangsregeling is derhalve niet noodzakelijk.

De Staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
E. Heerma